

TRANSLATOLOGIA

Prowadzący: prof. dr hab. Elżbieta Skibińska

Treści :

Translatologia (przekładoznawstwo) jako dyscyplina: historia; przedmiot; cele; podstawowe pojęcia; teorie i metody.

Tłumaczenie: definicje.

Metaforyka tłumaczenia.

Tłumaczenie jako tekst: relacja oryginał – przekład; strategie i techniki przekładowe; zagadnienia jakości przekładu.

Tłumaczenie jako proces: rodzaje tłumaczenia; etapy; nowe technologie a praca tłumacza w zglobalizowanym świecie.

Tłumaczenie jako działanie społeczne: zawód: tłumacz; *habitus* tłumacza; tłumacz jako pośrednik; tłumacz w przestrzeni konfliktu.

Tłumaczenie jako działanie kulturowe: przekład jako element wymiany międzykulturowej; przekład jako czynnik innowacyjny.

Lektury podstawowe:

Baker M., „The Changing Landscape of Translation and Interpreting Studies”, w: Sandra Bermann and Catherine Porter (eds.), *A Companion to Translation Studies*, West Sussex, Wiley-Blackwell, 2014

Guidère, M., *Introduction à la traductologie. Penser la traduction : hier, aujourd'hui*, De Boeck, Bruxelles 2008

Littau K., „First Steps Towards a Media History of Translation”, *Translation Studies*, n° 4, 2011, p. 261-281.

Munday, J., *Introducing Translation Studies. Theories and applications*, Routledge, London and New York 2001 (i wyd. następne)

Polska myśl przekładoznawcza. Antologia. pod red. P. de Bończa Bukowskiego i M. Heydel, WUJ, Kraków 2013

Współczesne teorie przekładu. Antologia, pod red. P. Bukowskiego i M. Heydel, Wydawnictwo Znak, Kraków 2009

Lektury pomocnicze:

a/

Handbook of Translation Studies, vol. 1 - 4, Edited by Yves Gambier and Luc van Doorslaer, John Benjamins Publishing Company, Amsterdam et Philadelphie 2010 i nast.

(<https://benjamins.com/online/hts/>)

Mała encyklopedia przekładoznawstwa, pod red. U. Dąbskiej-Prokop, Wyd. Wyższej Szkoły Języków Obcych i Ekonomii “Educator”, Częstochowa 2000.

Routledge Encyclopedia of Translation, Mona Baker (ed.), Routledge 1998 (i wyd. nast.).

Terminologie de la traduction, red. J. Delisle, H. Lee-Jahnke, M.C. Cormier, John Benjamins Publishing Company, Amsterdam/Philadelphia 1999 ; przekład polski: *Terminologia tłumaczenia*, przekład i adaptacja T. Tomaszewicz, Wyd. Naukowe UAM, Poznań 2004.

Tezaurus terminologii translatorycznej pod. red. J. Lukszyna, Wyd. Naukowe PWN, Warszawa 1993.

The Metalanguage of Translation, Edited by Yves Gambier and Luc van Doorslaer, John Benjamins Publishing Company, Amsterdam et Philadelphie 2009

Übersetzung – Translation – Traduction, H. Kittel, A. P. Frank, N. Greiner, T. Hermans, W. Koller, J. Lambert, F. Paul, (ed.), Berlin 2004, t. 1.

b/

Barańczak S., *Mały, lecz maksymalistyczny manifest translatoologiczny*, w: id., *Ocalone w tłumaczeniu*, Wydawnictwo a5, Poznań 1992

Brzostowska-Tereszkiewicz T., *Modernist Translation. An Eastern European Perspective. Models, Semantics, Functions*, Peter Lang, Frankfurt am Main 2016

Casanova P., „Consécration et accumulation de capital littéraire. La traduction comme échange inégal”, *Actes de la recherches en sciences sociales* no 144, septembre 2002, s. 7-20. [„Consecration and Accumulation of Literary Capital: Translation as unequal exchange”, (translated by Siobhan Brownlie) in *Critical Readings in Translation Studies*, ed. Mona Baker, Routledge, London 2010, s. 285-303]

Chrobak M., *Między światami. Tłumacz ustny oraz komunikacja międzykulturowa w literaturze odkrycia i konkwisty Ameryki*, WUJ, Kraków 2012

Cronin M., *Przekład w epoce cyfrowej*, przeł. Marta Błaszowska, Magda Heydel, Elżbieta Koziółkiewicz, Maciej Nawrocki, Aldona Pikul, Zofia Ziemann ; redakcja naukowa przekładu Magda Heydel i Zofia Ziemann, WUJ, Kraków 2016

Deane-Cox S., *Retranslation: Literature and Reinterpretation*, Bloomsbury (Bloomsbury Advances in Translation Series), London 2014

Even-Zohar I., „The Making of Culture repertoire and the Role of Transfer”, *Target*, n° 9 : 2, 1997, s. 355-363

Even-Zohar I., „Miejsce literatury tłumaczonej w polisystemie literackim” (przeł. M. Heydel), w: *Współczesne teorie przekładu. Antologia*, pod red. P. Bukowskiego i M. Heydel, Wydawnictwo Znak, Kraków 2009, s. 195-203

Gaszyńska-Magiera M., *Recepcja przekładów literatury iberoamerykańskiej w Polsce w latach 1945–2005 z perspektywy komunikacji międzykulturowej*, WUJ, Kraków 2011

Guidère M., *Irak in translation*, Ed.Jacob-Duvernoy, Paris 2008

Hermans T., *Narada języków*, WUJ, Kraków 2015

Heydel M., *Gorliwośc tłumacza. Przekład poetycki w twórczości Czesława Miłosza*, WUJ, Kraków 2013

Łukasiewicz M., *Pięć razy o przekładzie*, Karakter, Kraków 2017

Pym A., *What technology does to translating*, <<http://www.trans-int.org/index.ph>>

Dybiec-Gajer J., *Zmierzyć przekład? Z metodologii oceniania w dydaktyce przekładu pisemnego*. Kraków, Universitas, 2013.

Skibińska E., „Francuskie przekłady Pana Tadeusza jako seria przekładowa”, *Przekładaniec*, 15 (2/2005) "Klasycy literatury polskiej w przekładzie"

Skibińska E., *Kuchnia tłumacza. Studia o polsko-francuskich relacjach przekładowych*, TAIWPN Universitas, Kraków 2008

Tryuk M., *Przekład ustny środowiskowy*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2006.

Tryuk M., „Ty nic nie mów, ja będę tłumaczył”. *O etyce w tłumaczeniu ustnym*, Wyd. WLS, Warszawa 2012

<https://portal.uw.edu.pl/documents/7732735/0/SN+13+Ma%C5%82gorzta+Tryuk+-+Ty+nic+nie+m%C3%B3w.+Ja+bed%C4%99%20t%C5%82umaczy%C5%82.pdf>

Uczestnicy zajęć, opracowujący wybrany temat, zobowiązani są do doboru literatury szczegółowej

Warunki zaliczenia:

pozytywna ocena:

- grupowej pracy semestralnej;
- indywidualnej pracy semestralnej.

Ponadto: w razie dużej liczby nieobecności (pięć i więcej) – ustny sprawdzian dotyczący zagadnień omawianych na tych zajęciach, na których dana osoba była nieobecna. Przekroczenie limitu czterech nieobecności nieusprawiedliwionych skutkuje odmową zaliczenia.

W szczególnych okolicznościach (np. dłuższy wyjazd na staż, zgłoszony PRZED wyjazdem): ustny sprawdzian dotyczący problematyki poruszanej na opuszczonych zajęciach; w razie niemożności udziału w pracy grupowej samodzielna praca pisemna (ok. 10 stron znormalizowanych) na temat ustalony przed wyjazdem.